

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

ב"ל 25290-02-21

לפני: כב' השופט מוסטפא קאסם, סגן נשיא
נציג ציבור (עובדים): מר מחמוד ג'בארין
נציג ציבור (מעסיקים): מר אלישע שחם

התובעים:
1. דוד בנדלי
2. אהובה בנדלי

הנתבע:
המוסד לביטוח לאומי
ע"י ב"כ עו"ד אורנית פייכמן

פסק דין

1
2
3
4 1. לפנינו תביעה לעדכון רטרואקטיבי של חלוקת הכנסות שלא מעבודה (החייבות
5 בתשלום דמי ביטוח לאומי וביטוח בריאות) בין בני זוג נשואים – בגין השנים
6 2013-2016.

רקע

7
8
9
10 2. התובעים נישאו ביום 23.8.82.
11
12 3. על שם התובע נכס בית (שאינו למגורים), המושכר לצד ג' ובגינו מתקבלים דמי
13 שכירות החייבים בדמי ביטוח.

14
15 4. ביום 9.7.19 התובע הגיש לנתבע טופס "דין וחשבון רב שנתי", במסגרתו הצהיר
16 כי החל מיום 1.1.18 הוא מבקש לחלק את הכנסותיו מהשכרת נכס (שאינו
17 למגורים) בינו לבין אשתו (התובעת) באופן שווה, וזאת על מנת ליהנות מפטור
18 אישי של כל אחד מהם, מה שיקטין את גובה התשלום בגין דמי ביטוח לאומי
19 וביטוח בריאות.

20
21 5. בקשתו של התובע התקבלה – ועודכנה חלוקה כך ש-50% מההכנסה יוחסה
22 לתובע ו-50% הנותרים יוחסו לתובעת, החל מחודש 1/2018 - בדיוק כפי
23 שהתבקש.
24

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

ב"ל 21-02-25290

6. כ-4 חודשים לאחר הגשת הבקשה כאמור, ביום 7.11.19, התובעים הגישו בקשה נוספת במסגרתה ביקשו תיקון הכנסה מנכס בדיעבד לשנים 2013-2017, כך שההכנסה ביניהם תחולק באופן שווה, ובהתאם ייערך חישוב מחדש של החיוב בדמי ביטוח בשנים המבוקשות, וזו לשון הבקשה (למען הבהירות נציין כי הפניות, גם בהמשך, חתומות ע"י התובעים אך מתוכן הדברים עולה כי הפונה בשם הצדדים הינו התובע):
- 7
- 8 **"אבקש לתקן את ההכנסות בדמי ביטוח לאומי ובמס בריאות ולא כפי**
9 **שחייבתם במהלך השנים 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 ללא חלוקת הכנסה**
10 **מנכס בית ביני ובין בת זוגתי. כל המידע נמצא ברשותכם אך בכל זאת לא**
11 **חילקתם את ההכנסה בין שני בני הזוג וכתוצאה מכך לא קיבלנו כל אחד את**
12 **הפטור לו הוא זכאי. אציין, הנכס אשר נובעת ממנו ההכנסה נרכש מהכנסות**
13 **של שני בני הזוג לאחר 22 שנות נישואים.**
14 **אני מבין מדוע החלוקה לא צריכה להיות אוטומטית ע"י המוסד לביטוח לאומי**
15 **ורק לאחר שהמחדל מתגלה בדיעבד ע"י האזרח, צריך לדרוש תיקון.**
16 **לאור האמור אבקש לתקן את ההכנסות כך שההכנסה מנכס בית תחולק ביני**
17 **ובין בת זוגתי לכל אחד 50% מההכנסה...".**
- 18
7. ביום 30.12.19 פנו התובעים שוב לנתבע בטענה כי **"משום מה קיבלתי תשובה שתוקנה שומה לשנת 2017 בלבד ויתר השנים לא תוקנו. אבקש לדעת מדוע לא תוקנו שנים אלו ומאיזו סיבה...".**
- 22
8. במכתבו מיום 31.12.19, ובמענה לפניות התובע, החליט הנתבע לעדכן את חלוקת ההכנסות שלא מעבודה החל מיום 1.1.17. לשם הנוחות נביא להלן את ההחלטה כלשונה:
- 26 **"בתשובה למכתבך בדבר עדכון ההכנסה מנכס בית לשני בני הזוג החל מ-2013**
27 **ולאחר בדיקה שנערכה בתיק, נמצא כי מסרתם לנו לראשונה את ההודעה על**
28 **כך כי בת הזוג הינה בעלת הכנסה שלא מעבודה – בטופס דין וחשבון שהתקבל**
29 **אצלנו ביום 09/07/19.**
30 **לידיעתך, ניתן לאשר חלוקת הכנסות שלא מעבודה, בין בני הזוג, בשנה שוטפת**
31 **ועד לשנתיים שקדמו לה.**
32 **לפיכך, בוצע חלוקת ההכנסות שלא מעבודה החל מיום 1/01/2017".**

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

ב"ל 25290-02-21

- 1 9. לאור תשובת הנתבע, התובעים הגישו תביעה לבית הדין במסגרת תיק ב"ל
2 71326-12-19 (להלן: "ההליך הקודם").
3
- 4 10. בדיון בהליך הקודם מיום 2.6.20 הצדדים הגיעו להסכמה לפיה "טיעוניו של
5 התובע יובאו בפני פקיד התביעות אשר יחליט בשים לב למכלול טענות התובע,
6 אם יש מקום לשנות מהחלטתו". בנוסף, הוסכם כי "בהתאם להחלטת פקיד
7 התביעות, התובע יוכל לשקול את צעדיו, לרבות הגשת תביעה חדשה. מנגד,
8 הנתבע שומר על זכותו בקשר להתיישנות וכלל טענותיו שנטענו במסגרת הליך
9 זה".
10 להסכמות הצדדים ניתן תוקף של פסק דין – בהתאם לבקשתם.
11
- 12
- 13 11. בהתאם לפסק הדין בהליך הקודם, התובע העלה את טיעוניו על הכתב – ואלו
14 הוגשו לנתבע ביום 16.6.20.
15
- 16 12. בתשובתו מיום 20.12.20, נותר הנתבע בעמדתו ודחה את בקשת התובע להחיל
17 את החלוקה על השנים 2013-2016. הנתבע שב וציין, כי ניתן לעדכן הכנסות בין
18 בני זוג בדיעבד בשנה השוטפת ושנתיים רטרואקטיבית.
19
- 20 מכאן – התביעה שלפנינו.
21
- 22 13. הנתבע הגיש תעודת עובד ציבור מטעמו מיום 23.6.22 של הגב' כרמית מזרחי
23 ממחלקת גבייה וביטוח של הנתבע בסניף טבריה (להלן: "גב' כרמית").
24
- 25 14. ביום 13.12.21 התקיים דיון מוקדם, וביום 28.11.22 התקיימה ישיבת הוכחות
26 במהלכה העידו התובע וגב' כרמית.
27
- 28 בהמשך, הצדדים הגישו את סיכומיהם.
29
- 30 **עיקר טיעוני התובעים**
- 31
- 32 15. מחד, הנתבע טוען שהוא יכול לעדכן חלוקת הכנסות רק שנתיים אחורה,
33 ומאידך, גובה חוב/מס בגין שבע שנים למפרע. לפיכך, יש לעדכן גם חלוקת

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

ב"ל 21-02-25290

- 1 הכנסות בין בני זוג בגין שבע שנים אחורה, אחרת הנתבע פועל בניגוד לחוק,
2 ולכללי צדק והגינות.
- 3
4 זו למעשה טענתו המרכזית של התובע בתיק, והוא היטיב לתארה בדיון כך:
5
6 "המטרה שלי פה זה לא הכסף, אני רואה פה את העוול שנעשה לאזרח, כאשר
7 במס הכנסה אני יודע שיש לאזרח זכויות, אם אני יכול לגבות ממנו חובות 7
8 שנים אחורה אז הוא יכול לגבות ממני זכויות 7 שנים אחורה, אני לא יכול לגבות
9 ממנו 7 שנים ולהחזיר לו שנה או שנתיים אחורה".
10 (ראו ע' 6 ש' 25-28 לפרוטוקול).
- 11
- 12 16. אין לקבל את הסברו של הנתבע, בדבר התבססותו על תקנה 24(א) לתקנות
13 הביטוח הלאומי (הוראות מיוחדות בדבר תשלום דמי ביטוח), התשל"א – 1971
14 (להלן: "התקנות"), באשר תקנה זו עוסקת בחלוקת הכנסות בין בני זוג
15 העובדים בעסק משותף (או של אחד מהם) ואינם שכירים, ואינו עוסק בהכנסות
16 מנכס בית, נשוא עניינינו, של בני זוג שכירים, ולכן סעיף זה איננו רלוונטי
17 למקרה דנן.
- 18
- 19 17. תקנות המוסד לביטוח לאומי בכללותן עוסקות במבוטח בלבד בעוד שהתביעה
20 עוסקת בהכנסות אשר אין לגביהן ביטוח, לפיכך תקנות הביטוח הלאומי
21 בכללותן אינן רלוונטיות לתביעה זו - כך שקיימת הזכות לתבוע תיקון שומה
22 והחזרים לכל תקופה ששולם בגינה מס ביתר ואפילו מעל 7 שנים.
- 23
- 24 18. סעיף 362(א) לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשמ"ה – 1995 (להלן:
25 "החוק"), מסביר כי יש להחזיר תשלומים ששולמו לנתבע ביתר וזאת ללא
26 הגבלה של שנים אחורה, לפיכך, לא ברורה טענת הנתבע לפיה החזרי כספים
27 ששולמו ביתר על ידי האזרח יוחזרו רק בעבור שנתיים אחרונות.
- 28
- 29 19. לפיכך, יש להחזיר לתובע את הכספים ששולמו ביתר בתוספת הפרשי ריבית
30 והצמדה. בנוסף, יש לחייב את הנתבע בתשלום הוצאות.
- 31
32
33

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

ב"ל 25290-02-21

עיקר טיעוני הנתבע

- 1
2
3 **טענה מקדמית** – התובע היה רשאי להשיג על כל אחד מהמכתבים שנשלחו לו
4 תוך שנה ממועדו – וזאת לא עשה. לפיכך, המועד להגשת תביעה בגין חיובים
5 אלו חלף זה מכבר, כך שיש לדחות את התביעה רק מטעם זה גם ללא הכרעה
6 לגופו של עניין.
7
8 **21. בנוסף, יש לדחות את התביעה גם לגופו של עניין** - הנתבע פנה לראשונה לנתבע
9 בנושא חלוקת הכנסות רק ביום 9.7.19. בעקבות פניה שנייה של התובע, אושרה
10 חלוקת הכנסה שלא מעבודה החל מחודש 1/2017, וזאת בהתאם לחוזרי הגבייה
11 בנתבע שמאפשרים חלוקת הכנסה שלא מעבודה בין בני זוג בשנה השוטפת
12 להגשת הבקשה ועד לשנתיים שקדמו לה.
13
14 האמור בחוזר אינו נוגד את הוראות הדין, מה גם שהוא מיטיב עם המבוטחים.
15 בנוסף, אין הוראה בדין המאפשרת שינוי ביטוחים רטרואקטיבית כמבוקש על
16 ידי התובעים.
17
18 **22. הנכס רשום על שם התובע בלבד**, שלאורך שנים הצהיר על הכנסה שלא מעבודה
19 כהכנסה ששייכת לו ולא כהכנסה משותפת של בני הזוג. לאורך השנים
20 שבמחלוקת ועד לשנת 2019, התובעים לא הצהירו ולא ביקשו חלוקת הכנסות
21 שלא מעבודה, זאת חרף משלוחי הודעות מידי שנה עם קבלת נתוני השומה ממס
22 הכנסה וחיוב בדמי ביטוח בהתאם.
23
24 **23. זאת ועוד**. מחד, התובע מפנה לדו"חות מס הכנסה שהגיש, במסגרתם, לטענתו
25 דיווח כי ההכנסה מנכס בית היא שלו ושל אשתו, ומבקש כי חלוקת ההכנסות
26 תיעשה לפי דיווחים אלו. מנגד, בטיעונים שהגיש לנתבע ביום 16.6.20 במסגרת
27 זכות הטיעון שניתנה לו טען, כי הדיווחים שהגיש למס הכנסה הם למס הכנסה
28 בלבד ואין לראות בהם כדיווח לצורך ביטוח לאומי. כך או כך, הנתבע אינו יכול
29 לדעת על חלוקת הכנסות שלא מעבודה בין בני זוג אלא ככל שתוגש הצהרה
30 מתאימה מטעם בני הזוג.
31
32 **24. לפיכך, יש לדחות את התביעה.**
33

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

ב"ל 25290-02-21

דיון והכרעה

- 1
2
3 25. לאחר שבחנו את טיעוני הצדדים והראיות בתיק הגענו לכלל מסקנה כי דין
4 התביעה להתקבל. ונסביר.
5
6 26. הנתבע צירף לתיק בית הדין חוזר ביטוח מספר 1317 מיום 2.12.04 (להלן:
7 "החוזר") שעניינו: "חלוקת הכנסות שלא מעבודה בין בני זוג". בפרק הכללי
8 בחוזר צוין כי "חוזר זה יפרט את דרך הטיפול בחלוקת הכנסות שלא מעבודה,
9 שמקורן מנכסים הרשומים על שם שני בני הזוג או אחד מהם".
10 החוזר קובע, באשר לבני זוג שנישאו לאחר 1.1.74, כי "חלוקת הכנסות בשנה
11 השוטפת ובשנה שלפניה תתבצע עם הצהרה בכתב של שני בני הזוג על כוונת
12 שיתוף בנכסים", כאשר הנכס רשום על שם אחד מבני הזוג, כבעניינינו, הרי
13 ש"עם קבלת הצהרת בני הזוג על כוונת השיתוף, יחולקו ההכנסות ביניהם
14 כאמור לעיל בשיעור של 50% לכל אחד מבני הזוג (שנה שוטפת ושנה קודמת)".
15 בעדכון של אגף הביטוח והבריאות (תחום הביטוח) של הנתבע מיום 17.8.06
16 (להלן: "העדכון לחוזר") שעניינו "חלוקת הכנסות שלא מעבודה בין בני זוג
17 בשנה השוטפת ובשנתיים שקדמו לה", הרחיב הנתבע את משך חלוקת
18 ההכנסות לשנה נוספת, קרי במקום חלוקה בשנה השוטפת ושנה קודמת (כאמור
19 בחוזר), הורחבה החלוקה בין בני זוג לשנה השוטפת ועד לשנתיים שקדמו לה.
20 וכך בלשון העדכון:
21
22 "בהמשך לפגישת נציגות מנהלי תחומי ביטוח וגבייה בסניפים עם פורום
23 המנהלים במשרד הראשי הריני להבהיר כי, בשונה מהאמור בחוזר ביטוח
24 1317 מיום 7.12.04 ועל פי בקשת הנציגות, התקבלה החלטה לאשר חלוקת
25 הכנסות שלא מעבודה, בין בני זוג, בשנה השוטפת ועד לשנתיים שקדמו לה".
26
27 27. הסתמכות הנתבע על החוזר - במכתב הנתבע מיום 20.12.20 שעניינו מענה
28 לטיעוני התובע, צוין ברחל בתך הקטנה כי "על אף שאין סעיף בחוק/בתקנות
29 הקובע את נושא תחולת חלוקת ההכנסה שלא מעבודה, ההחלטות מתבססות
30 על הנחיות של אגף הביטוח והבריאות בביטוח לאומי...
31 ...

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

ב"ל 21-02-25290

1 לסיכום, נציין כי הנחיות בעניין חלוקת ההכנסה שלא מעבודה בין בני זוג
2 מסתמכות על פסיקה ועל הנחיות אגף הביטוח והבריאות. ולאור האמור לעיל
3 לא נוכל להיענות לבקשתך ולהחיל החלוקה קודם לשנים שאושרו".

4
5 מכאן, שהמקור הנורמטיבי לשלילת בקשתו של התובע בגין השנים 2013-2016
6 הינו הנחיות אגף הביטוח והבריאות של הנתבע – שבאו לידי ביטוי בחוזר
7 ובעדכון לחוזר. על אף הטיעון לעניין הסתמכות על פסיקה – הנתבע לא הפנה או
8 הציג כל פסיקה רלוונטית.

9
10 על אף האמור, וכפי שנראה להלן, הנתבע הציג גרסאות שונות, במועדים שונים, .28
11 למקור הנורמטיבי שעל בסיסו נדחתה בקשת התובעים. כך, בתעודת עובד
12 הציבור שהוגשה על ידי הנתבע ציינה גב' כרמית כי "תקנה 24 לתקנות הביטוח
13 הלאומי בדבר חלוקת הכנסות וחוזר ביטוח מספר 1317 מיום 2.12.04, קובעים
14 כי ניתן לאשר חלוקת ההכנסות בין בני הזוג בשנה שוטפת ועד שנתיים שקדמו
15 לה".

16 גב' כרמית הסבירה בדיון בבית הדין אודות המקור הנורמטיבי להחלטת
17 הנתבע:

18
19 "הבקשה הראשונה הגיעה ב – 9.7.19 והתקנה שלנו, אני מפנה בעניין זה
20 לתקנה 24(א) (הוראות מיוחדות בדבר תשלום דמי ביטוח תשל"א-1971).
21 התקנה קובעת של שנה שוטפת, בשנת 2021 התקנה תוקנה וזה לא קשור
22 למקרה שלנו. בעקבות התקנה יש לנו חוזר שפשוט מאפשר הטבה לאזרח
23 מעבר למה שהתקנה קובעת, זה לפני התיקון, זה מאפשר החזר של ההכנסות
24 של שנה שוטפת ושנתיים אחורה וזה בעקבות החוזר".
25 (ראו ע' 6 ש' 7-12 לפרוטוקול).

26
27 ב"כ הנתבע אף חיזקה את דבריה של גב' כרמית וציינה בהמשך לדבריה כי "אני
28 אגיש את החוזר לתיק בית הדין. מה שחשוב פה זה מסגרת התקנות שקובעת
29 רק את אותה שנה שוטפת" (ראו ע' 6 ש' 14-15 לפרוטוקול).

30
31 גב' כרמית אף ציינה במהלך עדותה, אודות המקור הנורמטיבי להחלטת
32 הנתבע:

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

ב"ל 21-02-25290

- 1 "ש: מה מנע ממך לתקן לי את החיוב של השנים 2013-2016 ?
- 2 ת: החוק.
- 3 ש: מה הסעיף בחוק?
- 4 ת: התקנה 24.
- 5 ש: מה הסעיף בחוק?
- 6 ת: התקנה נשענת על סעיף 300 ומשהו.
- 7 ש: יש סעיף בחוק שאומר שאפשר להחזיר רק שנתיים אחורה?
- 8 ת: אתה יודע שיש תקנה...".
- 9 (ראו ע' 9 ש' 21-14 לפרוטוקול).
- 10
- 11 יוצא אפוא, שלשיטת עדת הנתבע, גב' כרמית, המקור הנורמטיבי לדחיית
- 12 בקשתו של התובע לשנים 2013-2016 הינו תקנה 24 לתקנות והחוזר.
- 13
- 14 29. אולם, עיון בתקנה 24 לתקנות מעלה, כי היא עוסקת ב"מבוטחים בני-זוג,
- 15 העוסקים שלא כעובדים במפעל או בעסק של שניהם, או של אחד מהם
- 16 והכנסתם מעיסוקם במפעל או בעסק...".
- 17 ראשית, לאור האמור בתקנה עצמה, ספק אם היא רלוונטית לעניינינו.
- 18 הנתבע פירסם חוזר ביטוח מספר 1479 מיום 3.11.20 ששמו: "תיקון תקנה 24
- 19 להוראות מיוחדות בדבר תשלום דמי ביטוח (יחס חלוקה בין בני זוג)". החוזר
- 20 לא הוגש על ידי הנתבע, לכן נתייחס אליו בזהירות המתבקשת. החוזר מתאר,
- 21 בין היתר, את המצב שלפני התיקון משנת 2020 ואת מהותה של תקנה 24
- 22 לתקנות בזו הלשון: "תקנה 24 להוראות מיוחדות בדבר תשלום דמי ביטוח,
- 23 מסדירה את אופן חלוקת ההכנסה וחיוב בדמי ביטוח שבין בני זוג המועסקים
- 24 שלא כעובדים שכירים בעסק משותף של שניהם או של אחד מהם. בתקנה
- 25 נקבעו האפשרויות באשר ליחס חלוקת ההכנסות בין בני הזוג...".
- 26
- 27 מאחר שבעניינינו התובעים או מי מהם אינם "מועסקים" במפעל או בעלי עסק
- 28 - הרי שכאמור ספק אם תקנה 24 לתקנות רלוונטית לעניינינו.
- 29
- 30 30. שינוי המקור הנורמטיבי פעם נוספת - בסיכומיו, התרשמנו כי הנתבע פחות
- 31 משוכנע כי תקנה 24 לתקנות היא היא הרלוונטית לעניינם של התובעים אך
- 32 משהדבר לא נטען במפורש הרי שלא נזקוף זאת לחובת הנתבע ולא נעמוד על כך.

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

ב"ל 21-02-25290

31. **נסכם עד כה.** הנתבע טוען כי הוא מוגבל בחלוקת הכנסות שלא מעבודה, בין בני זוג, לשנה השוטפת ועד לשנתיים שקדמו לה. המקורות הנורמטיביים עליהם הסתמך הנתבע הם שניים:

5 **האחד** – תקנה 24 לתקנות – שכאמור ספק אם היא רלוונטית לעניינינו.

6
7 **השני** – החוזר והעדכון לחוזר. אולם, גם החוזר אינו מזכיר את תקנה 24 לתקנות. לפיכך, לא ברור מהו המקור המשפטי המגביל את חלוקת ההכנסות של התובעים רק לשנה השוטפת ולשנתיים שקדמו לה ולא לשבע השנים שקדמו להגשת הבקשה של התובע – בהתאם לדיני ההתיישנות ה"רגילים".

11
12 32. משאלו הם פני הדברים, משהנתבע הציג כאמור מספר גרסאות באשר למקור הנורמטיבי, אנו קובעים כי הנתבע לא הצליח להצביע במקרה הספציפי שלפנינו על המקור המשפטי המגביל את האפשרות לבצע את החלוקה משזו נעשתה בעבור שנים עברו.

בטרם נעילה

18
19 33. הנתבע טען כי יש לדחות את התביעה על הסף, מבלי להכריע בה לגופו של עניין, בשל התיישנות. לשיטת הנתבע, התובעים פעלו בניגוד לתקנה 1(ב) לתקנות הביטוח הלאומי (מועדים להגשת תובענות), תש"ל-1969, אשר קובעת כך:

23 **"החליט המוסד בתביעה ונמסרה לתובע הודעה על כך, תוגש תובענה לבית**
24 **הדין לעבודה תוך שניים עשר חודשים מיום מסירת ההודעה לתובע או מיום**
25 **תחילתן של תקנות אלה, הכל לפי המאוחר יותר".**

26
27 הנתבע הסביר כי תביעת התובעים מתייחסת לדמי ביטוח ששולמו על ידם עבור השנים 2013-2016, ולכן טען להתיישנות ושיהוי כנגד טענותיהם של התובעים לגבי חישוב דמי הביטוח בשנים שבמחלוקת.

30
31 לאחר שבחנו את טענות הנתבע בעניין זה – החלטנו לדחותן. תקנה 1(ב) לתקנות האמורות עוסקת במקרה שבו הנתבע החליט בתביעה שהגיש תובע, ובמועד להגשת תובענה בגין החלטת הנתבע בתביעה. בעניינינו, התובעים לא הגישו "תביעה", ודי בכך כדי לדחות את הטענה.

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

ב"ל 21-02-25290

1

2 יפים לעניין זה, הדברים שהובאו בפסק הדין בדב"ע (ארצ'י) נה/0-38 אורי פשס
3 - המוסד לביטוח לאומי, פד"ע כח 269 (1995) – להלן: "עניין פשס" שם נפסק
4 שלא כל פניה לנתבע או דרישה ממנו היא בגדר "תביעה" שמחייבת החלטה של
5 פקיד התביעות. כפועל יוצא, לא על כל תביעה כנגד המוסד חלה תקנה 1 לתקנות
6 המועדים. וכך נקבע לעניין זה בעניין פשס:

7

8 "בהוראות שונות של החוק והתקנות לפיו ישנן סוגי פניות אשר על-פי
9 אופיין אינן בגדר תביעות לגימלה. כך, לדוגמה, מבוטח אשר נתחייב
10 בתשלום הפרש דמי ביטוח, קנס וריבית, רשאי להגיש 'בקשה' מנומקת
11 לוותר לו על התשלומים האמורים (...). כך גם בקשתו של מבוטח שהוא
12 עובד ביותר ממקום עבודה אחד, להחזיר לו דמי ביטוח לאומי שנוכו
13 ממשכורותיו, בשיעורים העולים על המקסימום.

14 אין אנו נדרשים בהליך זה למיין את כל סוגי הפניות של מבוטחים
15 למוסד, ולקבוע אלו מהן הן בגדר 'תביעות' ואלו מהן אינן בגדר 'תביעות'.
16 נציין - כקו מנחה - כי הדבר תלוי לא רק בכינוי הפנייה ('תביעה' או
17 'בקשה' וכיו"ב), אלא בעיקר בסוג הפנייה, במהותה ובתכליתה (...).

18

...

19 פירושו של דבר הוא כי ככל שפנייה למוסד - על-פי סוגה, מהותה
20 ותכליתה - אינה מחייבת דיון בה בסמוך, בכל האפשר, לאירוע ולמתן
21 החלטה, אין להתייחס אליה כאל 'תביעה' שלגביה נקבע מועד מוגדר
22 וקצר להגשת 'תובענה' בבית הדין.....".

23 בהתאם לאמור נקבע בעניין פשס, כי תביעה להפרשי הצמדה וריבית עבור דמי
24 ביטוח ששולמו ביתר אינם בגדר תביעה כמשמעה בתקנות המועדים. הוא הדין
25 ביחס לתביעת הפרשי גמלה עת נטען נגד דרך החישוב של המוסד את עדכון
26 הגמלה (נטען כי במשך השנים המוסד עיגל סכומים שלא כדין – ראו עב"ל
27 (ארצ'י) 445/97 סעי' - המוסד לביטוח לאומי (5.5.1999)).

28

29 דיווחי התובע למס הכנסה – בניגוד לנטען על ידי הנתבע, מעיון בדו"חות מס .34
30 הכנסה שהוגשו לתיק ע"י התובע עולה כי התובע דיווח על הכנסות מנכס בית

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

ב"ל 21-02-25290

1 כהכנסות שני בני הזוג – ראו בעניין זה הסבר התובע בע' 3 ש' 8-6 לפרוטוקול),
 2 לכן משהתובע פעל כך מול רשויות המס בזמן אמת, הרי שלכאורה אין המודבר
 3 בדיווח פיקטיבי שהתובע מבקש ליחס לו ולרעייתו לצורך קבלת הפטור בלבד.
 4
 5 35. לסיום נציין, כי בסעיף האחרון לסיכומיו, הנתבע ציין כך: **"הנתבע יציין כי**
 6 **בהתייחס לשנת 2016 נערכת כעת בבדיקה נוספת מטעמו"**. אמר ולא פירש. מכל
 7 מקום – לא עדכן באשר לבדיקה האמורה בטרם מתן פסק הדין.
 8 מעבר לכך, נציין כי בבדיקה האמורה, לדידנו, יש אולי כדי ללמד על אפשרותו
 9 של הנתבע, לסטות מהכלל של חלוקת הכנסות בגין השנה השוטפת ועד שנתיים
 10 אחורה, ברצונו כן.

סיכום

13
 14 36. לאור כל האמור לעיל, בשים לב למקרה הספציפי שלפנינו ולטענות הצדדים
 15 ולאור הדיווחים שהיו למס הכנסה בזמן אמת, אנו **מקבלים את התביעה במונח**
 16 **זה שהנתבע יעדכן את חלוקת ההכנסות שלא מעבודה בין התובעים באופן שווה**
 17 **בגין השנים 2013-2016** (בדיוק כפי שנעשה בשנים 2017 ואיד).
 18
 19 37. בנסיבות העניין הנתבע ישלם לתובעים ביחד סך של **1,000** ₪ בגין הוצאות
 20 משפט וזאת תוך 30 יום מיום קבלת פסק הדין.
 21
 22 38. הצדדים רשאים להגיש ערעור על פסק הדין לבית הדין הארצי לעבודה
 23 בירושלים תוך 30 יום מיום קבלתו.
 24
 25 ניתן היום, ח' סיוון תשפ"ג, (28 מאי 2023), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.

מר אלישע שחם
נציג ציבור מעסיקים

מוסטפא קאסם
שופט, סגן הנשיא

מר מחמוד ג'בארין
נציג ציבור עובדים

